

Dag juf
door **Yves Desmet**

Goed, toegegeven, ik word betaald om er een mening op na te houden, maar vandaag ben ik toch even van slag.

Dat komt door een onwaarschijnlijk verhaal uit het Nederlandse dorp Someren.

Daar heeft juf Eri baarmoederhalskanker, in een terminaal stadium.

Eri wilde graag dat de kinderen van haar school, allemaal tussen de vier en elf, haar kist zouden maken. Ook haar drie eigen kinderen timmeren mee. De kist staat er nu, in de school, je kunt er niet omheen.

Een symbool van een reëel naderende dood, in een omgeving van kinderlijke onschuld, wezens bij wie je primaire reflex is om ze te beschermen tegen alle foute en droevige dingen van het leven. De dood als eerste.

Maar nee. Honderden kleine plankjes timmerden ze inmiddels in elkaar. De kist is bijna klaar om versierd te worden. Als ze niet aan de kist werken, gebruiken de kinderen ze als speeltuig.

Zijn ze daar in Nederland helemaal gek geworden, is dan je eerste reactie. Wat baat het om kinderen zo'n morbide knutseloefening te laten uitvoeren, staat het daar misschien in de eindtermen om kinderen van een lagere school levenslange trauma's te bezorgen?

Maar misschien is dat wel een heel verkeerde reactie.

We zijn allemaal opgevoed in een cultuur die de dood zoveel mogelijk uit het leven wegdrukte. Ook al is het ons aller noodlot, we verdrongen het idee uit ons hoofd en ons dagelijkse leven. Doodgaan werd verhuisd naar klinische en steriele ziekenhuiskamers, waar de stervende vooral op witte jassen stootte en vaak onnodige onderzoeken en ingrepen onderging.

Daar is de jongste jaren gelukkig stilaan verandering in gekomen. Palliatieve zorg, een begeleiding naar het onvermijdelijke, niet langer gericht op machteloos medisch verzet en therapeutische hardnekkigheid, maar op het verlenen van zoveel mogelijk psychisch en fysiek comfort tijdens het levenseinde, heeft zijn intrede gedaan.

Parallel, en als ultieme vorm van palliatieve zorg, is euthanasie mogelijk geworden, heeft de wetgever aanvaard dat de individuele wilsbeschikking van eenieder over zijn of haar eigen levenseinde een onvervreemdbaar recht is.

Rouwdiensten worden gepersonaliseerder en langzaam maar zeker groeien we naar een nieuwe cultuur rond doodgaan en sterven. Niet langer een te verstoppen taboe, maar een onvermijdelijkheid die bij het leven hoort.

Waarom zouden we die dan verstoppen voor kinderen? Steeds meer hoor je hoe

ook kinderen bij een rouwproces betrokken worden. En omdat ze vaak nog niet de taalvermogens hebben om hun verdriet verbaal te uiten en te verwerken, maken ze tekeningen voor opa of oma die er niet meer is, die dan de kist versieren.

Moet je te allen prijze een kind een kind laten, of toch wat wij ons van een kind voorstellen? Beschermen tegen het leven, en dus ook de dood? Of is het wenselijk en nuttig ze ook op jonge leeftijd te confronteren met de eindigheid van het bestaan, en hun manieren aan te reiken om dat verlies te verwerken. Als is het door de kist van hun juf in elkaar te knutselen.

Ik ben er na een dag piekeren nog niet uit. Maar u kunt altijd laten weten wat u ervan vindt: lezers@demorgen.be.

Publicatiedatum : **2007-01-17**

Sectie : **Algemeen**